בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַה״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזְער** שְׁלִיט״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גִּלָּיוֹן קמ״ג | פָּרָשַׁת תְּרוּמָה תשפ״ד

תּוֹדָה וְהוֹדָאָה

שִׂתֵּי פִּיּוֹת יֵשׁ לָהּ לַחֲרֵב!

* * *

פַּעַם דִּבֵּר מו״ר שְׁלִיט״א שִׂיחָה נִפְלָאָה מְעֻנְיָן ׳תּוֹדָה וְהוֹדָאָה׳, עָנָה וְאָמַר: רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ גִּלָּה לָנוּ (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א, סִימָן ב), שֶׁהַתְּפִלָּה צְרִיכָה לִהְיוֹת כְּלוּלָה מִשְּׁנֵי עִנְיָנִים: א׳ – שִׁבְחוֹ שֶׁל מָקוֹם. ב׳ – שְׁאֵלַת צְרָכָיו; וְזוֹהִי ״חֶרֶב הַתְּפִלָּה״, חֶרֶב שֶׁל שְׁתֵּי פִּיּוֹת, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמט, ו): ״וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם״ – אֵלּוּ שְׁתֵּי הַפִּיּוֹת שֶׁפֶּה הָאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת מְלֻמָּד בָּהֶן.

כִּי זֹאת הָאָדָם צָרִיךְ לִזְכֹּר תָּמִיד, שֶׁחֵלֶק עִקָּרִי מֵהַתְּפִלָּה הוּא ״שִׁבְחוֹ שֶׁל מָקוֹם״, וְלֹא רַק לְבַקֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ... כִּי יֵשׁ הַטּוֹעִים לַחְשֹׁב שֶׁרַק כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר אֵיזֶה עִנְיָן שֶׁל חֶסֶר פַּרְנָסָה, שְׁלוֹם־בַּיִת, שִׁדּוּכִים וְכוּ׳, רַק אָז בָּאִים וּמְבַקְּשִׁים מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אַךְ עַל זֶה אֵיתָא בְּתִקּוּנֵי זֹהַר (דַּף כב.), שֶׁיֵּשׁ הַצּוֹעֲקִים ״הַב, הַב״ כִּכְלָבִים, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לִזְכֹּר הֵיטֵב שֶׁיֵּשׁ עִנְיָן שֶׁל ׳תּוֹדָה וְהוֹדָאָה׳, שֶׁאָדָם מֵשִׂים אֶל לִבּוֹ תָּמִיד אֶת כָּל הָרַחֲמִים וְהַחֲסָדִים שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ ה׳ יִתְבָּרַךְ, וְנוֹתֵן שֶׁבַח וְהוֹדָאָה לוֹ יִתְבָּרַךְ עַל הַכֹּל.

וְאִם יָבוֹא אָדָם וְיִטְעַן עַל כָּךְ: ״הֲרֵי זֶה מַה שֶּׁהַצַּדִּיקִים תָּמִיד מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ – שֶׁצְּרִיכִים לְבַקֵּשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַכֹּל וְכוּ׳, וְהֵם תָּמִיד מְדַבְּרִים מֵעִנְיָן שֶׁל תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה, וּמַדּוּעַ זֶה מְכֻנֶּה שָׁם בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ בְּלָשׁוֹן שֶׁל ״הַב, הַב״ – כְּמוֹ כְּלָבִים?״... כִּי אָכֵן בְּוַדַּאי שֶׁצְּרִיכִים לְבַקֵּשׁ תָּמִיד אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל הַכֹּל, וְזֶה מַה שֶּׁקִּבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ״ל – אֶת מַתָּנַת הַהִתְבּוֹדְדוּת, אֲבָל תָּשִׂים לֵב הֵיטֵב: הַאִם הַהִתְבּוֹדְדוּת מְקֻשֶּׁרֶת בְּקֶשֶׁר אֶחָיד וְאַמִּיץ עִם ׳תּוֹדָה וְהוֹדָאָה׳? עָלֶיךָ לְהָבִין שֶׁזֶּה חֵלֶק בִּלְתִּי נִפְרָד מֵהַהִתְבּוֹדְדוּת! **אָמְנָם בְּקֶשְׁתְּךָ הָרְבֵּה דְּבָרִים בִּתְפִלָּתְךָ, אֲבָל תִּתְבּוֹנֵן לְרֶגַע: ׳הַאִם גַּם נָתַתִּי תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹשֶׂה עִמִּי? הַאִם הַתְּפִלָּה הָיְתָה כְּרוּכָה בְּיִחַד ״עִם שִׁבְחוֹ שֶׁל מָקוֹם״?׳ – כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה שֶׁתְּפִלָּתוֹ כְּרוּכָה הֵן בִּשְׁאֵלַת צְרָכָיו וְהֵן בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל מָקוֹם, זוֹהִי הַתְּפִלָּה הַמְּעֻלָּה! זוֹ הַתְּפִלָּה הַמְקֻבֶּלֶת!** וְעַל־יְדֵי־זֶה אֵינְךָ נִכְלָל בִּדְבָרֵי הַזֹּהַר הַנַּ״ל עַל הַמְבַקְּשִׁים ״הַב, הַב״ כְּמוֹ כְּלֵב, אֶלָּא אַדְרַבָּה, אַתָּה כְּמוֹ אָדָם בַּעַל חֵן שֶׁרוֹצֶה לְבַקֵּשׁ אֶת אָבִיו – אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם – אֶת כָּל הַיְשׁוּעוֹת שֶׁהוּא צָרִיךְ.

וְאָמַר מו״ר שְׁלִיט״א, שֶׁאֶת הָעִנְיָן הַזֶּה יֵשׁ לִרְמֹז בְּדִבְרֵי הַפָּסוּק (בַּמִּדְבָּר כא, יא): **״אֶת וָהֵב בְּסוּפָה״**, ״וָהֵב״ אוֹתִיּוֹת ״וְהַב״, שֶׁזֶּה לָשׁוֹן שֶׁל בַּקָּשָׁה כַּנַּ״ל – ״הַב! הַב!״, וְעַל כָּךְ מְלַמְּדֵנוּ הַפָּסוּק: **״אֶת וָהֵב״** – אֶת הַבַּקָּשָׁה, לָשׁוֹן שֶׁל ״וְהַב״, תִּרְאֶה לָשִׂים בַּסּוֹף, שֶׁזֶּה **״בְּסוּפָה״** – הַיְנוּ בַּסּוֹף, מַדּוּעַ? כִּי מִקֹּדֶם תַּקְדִּים לוֹמַר הַרְבֵּה שְׁבָחִים וְתוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאַחַר־כָּךְ תְּבַקֵּשׁ עַל כָּל צְרָכֶיךָ, וְאָז זֶה כְּבָר עִנְיָן אַחֵר לְגַמְרֵי... כִּי מִיָּד כְּשֶׁאָדָם מַתְחִיל לָתֵת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כְּבָר נִפְתָּח לִבּוֹ לְבַקֵּשׁ הָלְאָה – **״הִנֵּה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עֹזֵר לִי, נָתַן לִי הֲמוֹן יְשׁוּעוֹת, וַאֲנִי נוֹתֵן תּוֹדָה לְךָ, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, עַל כָּל הַיְשׁוּעוֹת, וְעַכְשָׁו אֲנִי מְבַקֵּשׁ הָלְאָה, כִּי חֲסֵרִים לִי עוֹד כַּמָּה**

וְכַמָּה דְּבָרִים, וַאֲנִי זָקוּק לִישׁוּעוֹת רַבּוֹת"...
בַּשָּׁמַיִם מְאֹד מְאֹד נֶהֱנִים וּשְׂמֵחִים מִדִּבּוּרִים
כְּאֵלּוּ!

וְאָמַר מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א, שֶׁכְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לָתֵת תּוֹדָה
לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא - בָּזֶה מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ עוֹד
וְעוֹד יְשׁוּעוֹת; מָשָׁל לְיֶלֶד שֶׁקִּבֵּל אֵיזוֹ מַתָּנָה מֵאֲבִיו
אוֹ מֵאִמּוֹ, אִם הוּא מַתְחִיל לְהוֹדוֹת לָהֶם מִכָּל הַלֵּב:
"**אַבָּא וְאִמָּא, תּוֹדָה רַבָּה! כַּמָּה אֲנִי אוֹהֵב אֶתְכֶם!
כַּמָּה טוֹב אַתֶּם נוֹתְנִים לִי!**"... וְהוּא לֹא מַפְסִיק
לְהוֹדוֹת לָהֶם, מַה קּוֹרֶה? הָאַבָּא וְהָאִמָּא אוֹמְרִים:
'כְּדַאי לָתֵת לוֹ כַּמָּה שֶׁיּוֹתֵר, הוּא נוֹתֵן כָּזֹאת תּוֹדָה
וְהוֹדָאָה עַל זֶה'... אוֹתוֹ דָּבָר, כִּבְיָכוֹל, בֵּינֵינוּ וּבֵין
הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, שֶׁהוּא אָבִינוּ וְאָנוּ בָּנָיו,
וּכְשֶׁשּׁוֹמֵעַ וּמַאֲזִין לְקוֹל הַתּוֹדָה שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל -
בְּנוֹ אֲהוּבוֹ, מַשְׁפִּיעַ עָלָיו הַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת רַבּוֹת
וְנוֹסָפוֹת.

וְרָגִיל מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א לוֹמַר, שֶׁאֵין הַתּוֹדָה וְהוֹדָאָה
נֶאֱמָרִים רַק עַל הַחֶסֶד שֶׁאָדָם זָכָה לִרְאוֹת מֵאִתּוֹ
יִתְבָּרַךְ בְּ'עָבָר', וְלֹא רַק עַל הַחֶסֶד שֶׁנַּעֲשָׂה עִמּוֹ
בַּ'הֹוֶה' - בְּכָל עֵת וָרֶגַע, אֶלָּא גַּם עַל כָּל הַחֲסָדִים
שֶׁיֵּעָשֶׂה עִמּוֹ בְּ'עָתִיד', וּכְהַלָּשׁוֹן שֶׁאוֹמְרִים בִּתְפִלַּת
'רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים' בְּלֵיל־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ: "**מוֹדֶה אֲנִי
לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹקַי וֵאלֹקֵי אֲבוֹתַי, עַל כָּל הַחֶסֶד אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ עִמָּדִי, וַאֲשֶׁר אַתָּה עָתִיד לַעֲשׂוֹת עִמִּי וְעִם כָּל
בְּנֵי בֵיתִי**"; הֲרֵי שֶׁנּוֹתְנִים תּוֹדָה וְהוֹדָאָה גַּם עַל כָּל
הַחֶסֶד שֶׁ"**עָתִיד לַעֲשׂוֹת עִמִּי**" הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא.

וְלִכְאוֹרָה לֹא מוּבָן, מַהִי פִּשְׁרָהּ שֶׁל 'הוֹדָאָה' קֹדֶם
שֶׁבָּאָה הַיְשׁוּעָה? מָה אֶפּוֹא עִנְיָן הַהוֹדָאָה עַל חֶסֶד
שֶׁעָתִיד לָבוֹא? אָדָם רָגִיל לְהַגִּיד: "כְּשֶׁנִּרְאֶה אֶת
הַחֶסֶד שֶׁיֵּעָשֶׂה בְּעֶזְרַת ה' - נִתֵּן עַל זֶה תּוֹדָה, וּמִדּוּעַ
כְּבָר עַכְשָׁו לְהוֹדוֹת עַל חֶסֶד שֶׁעָתִיד לִהְיוֹת?"...

אַךְ הָעִנְיָן הוּא, כִּי כְּשֶׁאָדָם נוֹתֵן שֶׁבַח וְהוֹדָאָה עַל
דָּבָר שֶׁעָתִיד לְהֵעָשׂוֹת עִמּוֹ - בָּזֶה הוּא מַמְשִׁיךְ אֶת
הַיְשׁוּעָה שֶׁתָּבוֹא בִּמְהֵרָה, וּכְמוֹ שֶׁבִּכְלָלִיּוּת עִנְיַן
שֶׁל 'תּוֹדָה וְהוֹדָאָה' מַמְשִׁיךְ עַל אָדָם יְשׁוּעוֹת - כֵּן
בִּפְרָטִיּוּת, כְּשֶׁאָדָם נוֹתֵן שֶׁבַח וְהוֹדָאָה עַל דָּבָר
מְסֻיָּם שֶׁהוּא זָקוּק לוֹ, בָּזֶה מְזַכֶּה לְעַצְמוֹ לְהַמְשָׁכַת
הַיְשׁוּעָה, דְּהַיְנוּ שֶׁהוּא בָּא לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ וְאוֹמֵר:
"**רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה תַּעֲשֶׂה עִמִּי עוֹד
הַמּוֹן חֲסָדִים וְטוֹבוֹת! זֶה בָּרוּר לִי! אֲנִי יוֹדֵעַ
בְּבֵרוּר שֶׁאַתָּה תּוֹשִׁיעַ אוֹתִי בִּישׁוּעָה פְּלוֹנִית,
וְתַמְשִׁיךְ לִי הַשְׁפָּעָה זוֹ וְזוֹ שֶׁאֲנִי זָקוּק לָהּ, וּבְוַדַּאי
יִהְיוּ לָנוּ יְשׁוּעוֹת וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים, וַאֲנִי כְּבָר
מַעֲכְשָׁו נוֹתֵן לְךָ עַל כָּךְ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה!**"...
כְּלוֹמַר, אָדָם מְזַדְּרֵז וּכְבָר עַתָּה נוֹתֵן תּוֹדָה: "**רִבּוֹנוֹ
שֶׁל עוֹלָם, בָּרוּר לִי שֶׁאַתָּה תַּעֲזֹר לִי וְתוֹשִׁיעַ אוֹתִי,
אֲנִי יוֹדֵעַ! אֲנִי כְּבָר עַכְשָׁו נוֹתֵן לְךָ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
עַל הַבְּרִיאוּת, עַל הַפַּרְנָסָה, עַל הַשָּׁלוֹם־בַּיִת, עַל
הַכֹּל אֲנִי נוֹתֵן לְךָ תּוֹדָה!**" וְזֶה כְּבָר מַמְשִׁיךְ לוֹ אֶת
כָּל הַשֶּׁפַע...

כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לוֹמַר כָּאֵלּוּ מִלִּים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ - זֶה
מַמְשִׁיךְ עָלָיו הַשְׁפָּעוֹת נִפְלָאוֹת, כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־
הוּא אוֹמֵר, כִּבְיָכוֹל: 'הֲרֵי הָאָדָם הַזֶּה כְּבָר נָתַן לִי
תּוֹדָה, אָז אֲנִי מֻכְרָח לְמַלֵּא רְצוֹנוֹ, שֶׁלֹּא תְּהֵא זוֹ
תּוֹדָה וּבְרָכָה לְבַטָּלָה'... וּכְמָשָׁל לְיֶלֶד הָרוֹאֶה בְּיַד
אָבִיו סַכָּרִיָּה טְעִימָה, וְהוּא חָפֵץ מְאֹד לְקַבְּלָהּ, מָה
עוֹשֶׂה יֶלֶד פִּקֵּחַ? מְיַד פּוֹתֵחַ פִּיו וְאוֹמֵר בְּרָכָה בְּקוֹל
גָּדוֹל: "**בָּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹקֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל
נִהְיֶה בִּדְבָרוֹ**"! הָאַבָּא לֹא רוֹצֶה שֶׁתִּהְיֶה בִּרְכַּת בְּנוֹ
"בְּרָכָה לְבַטָּלָה", אָז הוּא נוֹתֵן לוֹ אֶת הַסַּכָּרִיָּה...

כֵּן הוּא אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּבְיָכוֹל, כְּשֶׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים
'בְּרָכָה' עַל דָּבָר מְסֻיָּם, כְּלוֹמַר כְּשֶׁנּוֹתְנִים שֶׁבַח
וְהוֹדָאָה עַל יְשׁוּעָה מְסֻיֶּמֶת שֶׁבְּוַדַּאי יַעֲשֶׂה עִמָּנוּ ה'
יִתְבָּרַךְ, בָּזֶה זוֹכִים לְהַמְשִׁיךְ וּלְהָבִיא אֶת הַיְשׁוּעָה
הַשְׁלֵמָה, וְכָל זֶה כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּהְיֶה הַבְּרָכָה שֶׁעָשִׂינוּ
'בְּרָכָה לְבַטָּלָה', וּמִן הַשָּׁמַיִם מְכָרְחִים, כִּבְיָכוֹל,
לְהָבִיא לָאָדָם אֶת הַיְשׁוּעָה שֶׁכְּבָר נָתַן עָלֶיהָ תּוֹדָה.

סִיֵּם מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א שִׂיחַ קָדְשׁוֹ עִם לְשׁוֹן רַבֵּנוּ זַ"ל
(לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב, סִימָן ב): "**עִקַּר שַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם
הַבָּא - לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לִשְׁמוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרַךְ**"; כִּי
כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לִחְיוֹת עִם הַלִּמּוּד הַזֶּה, לִהְיוֹת רָגִיל
עִם 'תּוֹדָה וְהוֹדָאָה', הוּא זוֹכֶה לְ"שַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם
הַבָּא", כִּי עַל־יְדֵי שֶׁנּוֹתֵן תּוֹדָה לְה' יִתְבָּרַךְ עַל כָּל
מַה שֶּׁמַּשְׁפִּיעַ עָלָיו - נִפְקָחִים עֵינָיו לְהַבִּיט כַּמָּה
גָּדְלוּ חֲסָדָיו, וְכַמָּה רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ אֵינָם כָּלִים
לְעוֹלָם; אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לִחְיוֹת בְּשַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא
בְּעוֹדוֹ בָּזֶה הָעוֹלָם!

***

לכל ענייני הגיליון: s0584563404@gmail.com